

LJUBAZNI GOSPODINE OVAJ GAJ

Ljubazni gospodine: Ovo je stara igra koju smo igrali kad nam je bilo osam i deset. Povremeno na Ostrvu, gore u Mejnu,¹ krajem avgusta, kad bi hladna magla naletjela s okeana, šuma između Dingli Dela i djedove kolibe postala bi čudna i bijela. Bijaše to kao da je svaki bor bio smeđa motka nama nepoznata; kao da se dan preuredio u noć, a slijepi miševi letjeli po suncu. Štos je bio u tome da se jednom okreneš i znaš da si izgubljena; i znaš da u mraku zavija vranina sirena i znaš da večera nikad neće stići, da je kobni krik s obale od tog udaljenog zvona bove rekao *tvoje dadilje nema*. O, madmoazel, čamac se, zaljuljan, prevrnuo. Potom si bila mrtva. Okreni se jednom, očiju čvrsto zatvorenih, pomisao ti u glavi. Ljubazni gospodine: Izgubljena a od iste Vaše sorte dvaput sam se okrenula očiju zapečaćenih, a šuma bijaše bijela, a moj um noćni vidje događaje tako čudnovate, neispričane i nestvarne. A otvorim li oči, plašim se naravno pogledati – taj unutarnji pogled društvo prezire – Pa ipak, pretražujem ovaj gaj i ne nalazim ništa strašnije od sebe, uhvaćene između grožđa i trnja.

---

¹ Vjerovatno je u pitanju ostrvo Skvirel u Butbej Harboru (Boothbay Harbour), gdje je En Sekston kao dijete ljetovala s porodicom. Zanimljivo je da se donekle zastarjeli izraz „in down Maine“ zapravo ne odnosi na južni dio Mejna, već ga treba tumačiti kao „niz vjetar“ („down wind“), tj. sjeveroistočno u odnosu na južni Mejn i pogotovo Masačusets. (*Prim. prev.*)

ŽIVI

Živi ili umri, ali nemoj sve da truješ...

Pa, smrt je ovdje već
odavno –
ima to pakleno puno
veze s paklom
i sumnjičavošću oka
i sakralnim predmetima
i kako sam ih oplakivala
kad su ih žvrljotine mog patuljastog srca
učinile skarednima.
Glavni sastojak je
sakaćenje.
I blato, dan za danom,
blato kao obred,
i beba na poslužavniku,
skuvana al' ipak ljudska,
skuvana takođe sa crvićima,
prišivenim možda od strane nečije majke,
proklete kučke!

Uprkos tome,
nastavila sam gurati naprijed,
kao neka vrsta ljudskog iskaza,
vukla se kao da
sam otpiljeni leš
u kovčegu, putničkom kovčegu.
To je postalo krivokletstvo duše.
Postalo je gola laž
i premda sam odijevala tijelo
i dalje je bilo golo, i dalje ubijeno.
Uhvaćeno bješe
na samom početku, na rođenju,
kao riba.
Ali glumim ga, odijevam ga,
odijevam kao nečiju lutku.

Da li je život nešto što se glumi?
A sve vrijeme priželjuješ da ga se riješiš?
I dalje, svi viču na tebe
da umukneš. Nije ni čudo!

Ljudi ne vole da im se kaže
da si bolesna,
a da potom budu prinuđeni
posmatrati
kako se,
s maljem, kritički obrušavaš.

Danas se život raspuknuo u meni poput jajeta
i tu unutra
nakon prilično puno kopanja
našla sam odgovor.
Kakva bagatela!
Tu je bilo sunce,
njeno žumance što se grozničavo kretalo,
tumbalo svoje blago –
i uvidjela si da to radi svakodnevno!
Znala sam i prije da pročišćava
ali nisam mislila
da je čvrsta,
nisam znala da je odgovor.
Bože! Pa to je san,
ljubavnici niču u dvorištu
poput stabljika celera
i još bolje,
suprug prav kao sekvoja,
dvije čerke, dva morska ježa,
što beru ruže s mojih nakostriješenih dlaka.
Kad sam plamen oni plešu oko njega
i peku sljezove kolačiće.
A kad sam led
jednostavno klize po meni
u malim baletskim trikoima.

Ovdje,
sve vrijeme
misleći da sam ubica,
svakodnevno sam se pomazivala
svojim malim otrovima.
Ali ne.
Ja sam carica.
Nosim pregaču.
Moja pisaća mašina kuca.

Nije se slomila kao što je upozorila.
Čak i luda, fina sam kô
tabla čokolade.
Čak i pored vještice gimnastike
imaju povjerenja u moj nepredvidljivi grad,
moj propadljivi krevet.

O najdraže troje,
nježno odgovaram.
Nastupi vještica,
a vi je obojite u ružičasto.
Dolazim s poljupcima u kukuljici
i suncem, tim pametnim,
što mi se kotrlja u rukama.
Dakle kažem: Živi
i okrenem svoju sjenku tri puta
da nahranim našu štenad kad stignu,
osam dalmatinaca koje nismo utopili
uprkos upozorenjima: Pometni! Uništi!
Uprkos kofama vode što su čekale
da ih utope, da ih povuku na dno kao kamenje,
došli su, svaki glavom naprijed, duvali mjhuriće boje plave mreke
i napipavali za majušnim dojčkama.
Samo prošle sedmice, osam dalmatinaca,
300 grama, poređani kao cjepanice
svaki
poput
breze.
Obećavam da ću ih voljeti i više, ako dođu,
jer uprkos okrutnosti
i natrpanim željezničkim vagonima na putu za peći
nisam ono što sam očekivala. Nisam Ajhman.
Otrov se jednostavno nije primio.
Tako da neću ostati u svojoj bolničkoj spavaćici,
ponavljati crnu misu i sve ostalo.
Kažem Živi, Živi zbog sunca,
sna, razdražljivog dara.

(S engleskog prevela **Marija Bergam Pelikani**)